

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 308
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 5.50

Tygodnik w Krakowie zł. 1.25

Zagranicą 9 złotych

Wychodzi codziennie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

To, co najważniejsze

Pociągnięciem do odpowiedzialności konstytucyjnej b. ministra skarbu za wielomilionowe przekroczenia budżetowe bez zażądania od Sejmu kredytów dodatkowych — stanął Sejm w obronie swego najważniejszego prawa: prawa budżetowego.

Uprawnienia Sejmu, jako prawnego przedstawiciela narodu, zostały przez obecną system rządzenia uszczuplone do minimum. Ale bodaj granicę tego minimum trzeba było jasno i wyraźnie określić. Ponad Sejmem nikt nie może samowolnie decydować o dochodach i wydatkach państwa. W razach nagłej potrzeby nieprzewidzianych wydatków obowiązany jest rząd przynajmniej ex post przedłożyć te wydatki do zatwierdzenia. To jest to minimum uprawnień, którego Sejm okroić sobie nie pozwala.

Takie, a nie inne znaczenie ma uchwała Sejmu oskarżająca b. ministra Czechowicza przed Trybunałem stanu.

Jeżeli prezes Naczelnej Izby Kontroli prof. Wróblewski wyraził pogląd, że wystarcząby tu pociągnięcie ministra do odpowiedzialności parlamentu (wotum nieufności i dymisja), a pociągnięcie go do odpowiedzialności konstytucyjnej (postawienie w stan oskarżenia) jest w tym wypadku postępowaniem za surowym, — to niechaj za odpowiedź na tę wątpliwość Pfawłacza posłuży ta prawda, że Sejm broiły tu tego, co najważniejsze jest w ustroju państwowym.

Praworządność czy groch z kapustą? — oto pytanie zasadnicze, jakie Sejm miał do rozstrzygnięcia. I rozstrzygnął niedwuznacznie: **praworządność!**

W referacie pisał dra Liebermana, który podajemy w dzisiejszym numerze „Naprzodu” w pełnym brzmieniu, znajdują czytelnicy wyliczone jasno i wyczerpująco motywy, którym kierował się Sejm przy powzięciu swych uchwał.

W uchwalę tej dopatruje się „Czas” chęci „utrudniania p. marszałkowi zrealizowania jego szerokiach zamiarów”. Żadne zamiarzenia, nawet najszersze, nie wykluczają powinności zasięgnięcia zgody reprezentacji narodu na wydatki ze skarbu państwa. Zniesienie uprawnień budżetowych Sejmu — to czysty absolutyzm. Na to żaden parlament w świecie nie pozwoli.

Tu nie o igraszkę szło Sejmowi, lecz — o życie!

MAGAZYN NOWOŚCI DLA PANÓW

STANISŁAW BIGOSZ

KRAKÓW, ULICA KARMELICKA L. 12

poleca na sezon wiosenny:

błedną mekka, kapelusze, krawaty, pyjamy, po cenach przystępnych.

PODŁAS ROZTOPÓW WIOSENNYCH

uchronisz się
przed
przeziębieniem
nosząc
naj-
praktyczniejsze

KALOSZE «PEPEGE»

NA PODSEWECZE TRY KOT.

DAMSKIE... 10.-

MĘSKIE... 11.30

ZADAĆ WSZĘDZIE

ZWRACAJCE UWAGĘ NA ZNAK FABRY.

O co Sejm oskarża ministra

Referat pisał Dra Hermana Liebermana
wygłoszony w Sejmie 20 marca

DWA BUDŻETY

Intenim Komisji Budżetowej miał zaszczyt przedłożyć Wysockiej Izbie wniosek o pociągnięcie b. ministra skarbu p. Gabriela Czechowicza do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem stanu.

Ustawa skarbowa z dnia 22 marca r. 1927 uchwaloną przez Sejm i przez Senat, ustalono budżet wydatków państwowych na okres od 1 kwietnia 1927 do 31 marca 1928 r. łącznie na sumę zł. 1.988.268.410. Ale już w pierwszej połowie kwietnia, a więc na samym początku okresu budżetowego p. minister skarbu Gabriel Czechowicz poczył otwierać kredyty nieprzewidziane w budżecie i nieuchwalone przez Izby Ustawodawcze.

I tak szło przez cały rok niemal codziennie. Otwierano kredyty uchwalone przez Sejm, a równolegle z tem dzień w dzień niemal, aż do końca roku wydawano pieniądze na zarządzenie b. ministra skarbu, nie zatwierdzone przez Sejm, nie przewidziane w budżecie.

P. minister Czechowicz operował tedy cały rok właściwie dwoma budżetami. Jeden był legalny, jawny, obliczony i ogłoszony w ustawie, a drugi był nielegalny, niezwany opinii i powołany w czynnikom państwowym, nie uchwalony przez nikogo, tak, że można powiedzieć nawet tajny.

Wszystkie wydatki, nieznaczące się w tym drugim budżecie, nie uchwalonym przez Sejm, p. pre-

zes Najwyższej Izby Kontroli nazwał nielegalnymi.

PIERWSZE PRZEKROCZENIA

Legalny budżet, jak powiedziałem, obliczony i ustalony był w ustawie, a drugi budżet musiał być obliczony w drodze kontroli. I tak w drodze kontroli wykonywanej przez Najwyższą Izbę Kontroli o tym drugim budżecie dowiedzieliśmy się. Mianowicie, co miesiąc otrzymywała Najwyższa Izba Kontroli zestawienia miesięczne, kasowe i, zliczając te miesięczne zestawienia z poprzednimi, Najwyższa Izba Kontroli porównywała je z budżetami, i tak w listopadzie 1927 r. powstały pierwsze wątpliwości. Na skutek tego Najwyższa Izba Kontroli wydelogowała swojego przedstawiciela do departamentu budżetowego ministerium skarbu; i ten obliczył, że za czas od 1 kwietnia 1927 r. do końca listopada tegoż roku przekroczenia budżetowe wyniosły sumę przeszło 219 milionów zł.

To ustalwszy, pan prezes Najwyższej Izby Kontroli wysładował do ministra skarbu pismo z datą 10 stycznia 1928 roku. W tem piśmie zakomunikował panu ministrowi swoje spostrzeżenia i zażądał, na jakiej podstawie przekroczenia te zostały dokonane, a zarządem Najwyższej Izby Kontroli zażądał od pana ministra, żeby w przyszłości takie wydatki poza budżetowe zakomunikował Najwyższej Izbie Kontroli i podał podstawę prawną tego przekroczenia. To było 10 stycznia 1928 roku. Na to pismo pan minister Czechowicz przez pótrze-

Zagadkowy zgon senatora Miklaszewskiego

W sprawie tej, o której donosiliśmy wczoraj, pisze warszawski „Kurier Poranny”:

Zmarł sen. Miklaszewski mieszkał od 1920 r. wraz ze swą małżonką w mieszkaniu swej teściowej przy ul. Sienkiewicza. Z dziesięcioosobowego lokalu państwa Miklaszewskich miał do swego wyłącznego rozporządzenia trzy pokoje: kabinet, salon i sypialnię. W tym ostatnim pokoju zastano strzyżone zwłoki sen. Miklaszewskiego.

Sen. Miklaszewski chory był od kilku lat na serce i był pod stałą obserwacją lekarza domowego, którego wzywano o godz. 11 rano.

Lekarz ten skonstatował śmierć i powiadomił o niej rodzinę, nie mogąc w pierwszej chwili wydać opinii swej co do przyczyny zgonu, który przedstawia się dość tajemniczo. Z otworów nosowych i z ust niezwykłego sączyła się krew.

Po przeprowadzeniu wstępnych badań jakoteż oględzin zwłok, władze zdecydowały pozostawić je rodzinnie i nie przysłać do gabineu medycyny sądowej.

Wobec odwołania sekcji, ściśle ustalenie pośmiertnej i czasu śmierci jest do pewnego stopnia utrudnione. (Sekcja zarządzona, patrz „Telegramy”).

Sen. Miklaszewski wrócił był do domu około północy. Kazał sobie przygotować wannę i był w niej przy kwadransie, poczem przeszedł do sypialni i położył się do łóżka.

W pokoju zmarłego znalezione antyczne domowe z mównicem lekarstw i płynów. Środków trujących nie ujawiono.

Zona sen. Miklaszewskiego hawi w Nicel. O tragicznej śmierci powiadomiono ją telefonicznie.

A więc nie będzie końca świata w r. 2000

Istnieją przypisywane św. Malachiaszowi przepowiednie, dotyczące papieży i końca świata. Z „Głosu Narodu” dowiadujemy się, że „proroctwo Malachiasza” przewiduje 111 papieży, lecz że od papieża Cestyliana II (1144 rok) i że orzan chadecki był dla braku lepszych wyjaśnień skłonny za uczynionymi teologami przypuszczać, że ten zapas wypierze się około 2000 roku — poczem obowiązkowo nastąpi kres materialnego bytu.

Taka ewentualność mogłaby niepokoić dzisiejsze pokolenie o wnuków i br. prawników. Na szczęście — podnosi „Głos Narodu” — okazało się, że świat może jeszcze przeżyć dłużej. Dowiódł to Polak, ks. biskup Szalgowski. Jak przekrzyknął komentator — wyjaśnia dziennik chadecki — doszedł on do przekonania, że (domniemane) przepowiednie Malachiasza nie musiały konieczne, a może i nie powinny dotyczyć wszystkich papieży. Nie zostały one oczywiście wyliczone z intencją, lecz przez nadanie różnym godłom, jak np. „ogień goręjszy”, „światło z nieba” i p., i tylko ostatni papież nosi w swoim odzie Piotra II-go. Odeł wyjaśnienie biskupa Szalgowskiego zmierza ku temu, ażeby odpowiedzieć, że skoro w różnym dawniejszych prototypach bawili przewidy, mające nawet swoją gromadę

oką nazwę „metabasis” — tak samo zdarzyć się mogło z prototypami przypisywanymi Malachiaszowi.

W podobne dochodzenia, jak widzimy, chętnie pogrążał się ujęty teolog, nie stawiając różnic hipotetycznych, które dawniej prowadziły do wznowienia różnych sekcji.

Umysł niedzielnik, gdyby przypadkowo wieś znaleziony został w fakcie dobiegania, mógłby przy „świecie nieokreślonym” zaślecić dalej jeszcze. Naprzykład wyrazić przypuszczenie, że żaden papież z ostrożności nie przyjmie przy obejmowaniu godności swojej intencja Piotra, ażeby nie został tym Piotrem — ferale nie drugie — i nie przyczynić się do wczeszwiatowej zagłady. Chyba, że w Wątkach przesłana z czasem wzmaga w autentycznej legenda cnauszej przepowiedni... Ale kto jej prawdziwość uznaje i wierzy w jej skutkowanie, musiałby wątpić w nieomyślność skutkowania. Zawiły węzeł dla chadeków.

W piątkim razie „Głos Narodu” sam pozbywszy się błędnego, jak dziś uznaje, poglądu, uspokoił i swoich czytelników, że nie ostatnie stulecie wydawania światła!

Jak zmarnowano 700 000 zł. z pieniędzy na katedrę!

Katowicka „Gazeta Robotnicza” podaje następującą informację o bieżącej w budowie katedrze dla nowego biskupstwa śląskiego:

„Dowiadujemy się, że prokurator wszczął dochodzenie karne przeciwko spółce, dostarczającej materiał budowlany (kamienie itp.) o zmarnowaniu obliczonej kwoty przekraczającej 700.000 złotych. Swego czasu Zarząd budowy katedry powołał dostawę kamieni itd. pewnej spółce z okolic Katowic... Na konto dostawy wypłacono w zółwówkę przeszło 700.000 złotych. Dotychczas nie dostarczono podobno ani jednego kamienia jeszcze. Kiedy jeden z nowo wybranych członków „Komitetu budowy” zainteresował się tą gospodarką, okazało się, że niema ani pieniędzy, ani kamieni. Nie tylko! Ale spółka mająca dostarczyć materiał

budowlany narobiła na młok 250 tys. zł. długu.

Wzduh naszych informacyj zarządził prokurator zaarrestowanie dwóch właścicieli tej spółki.

Prawdopodobnie należy przyjąć za pewne, że 700.000 zł. pieniędzy pochodzących z funduszu publicznych (skarbowych) i składkę, nie da się już uratować.

Możnieli, że za Zarząd budowy Katedry otrzyma w zamian kamieniolomy z długami!

Opini publicznicy zwracamy uwagę na to gospodarkę. Wszak z pieniędzy podatników poszło ostatnio znova kilkaset tysięcy na budowę katedry, które ułoneży w łagunie takiej gospodarki, obok pieniędzy pochodzących ze składki publicznych.”

Szczegóły morderstwa w Janowicach

Graszcina śmierć hr. Eberharda Stolberg-Wernigerode wywołała w całym Niemczech wielkie wrażenie, ponieważ jego rodzina należała do najbardziej arystokratycznych rodzin cesarskich Niemiec. Janowice były jej majątkową wieśką stacją. Jest ona spokrewniona z wielką szczytą dynastii niemieckich. Do najbardziej znanych mężów stanu tego nazwiska należał Odo Stolberg, który jako wicepremier pruski za czasów Bismarcka doprowadził do skutku spisek austriacko-niemiecki. Poni na prawa ręk Bismarcka i jako niezależny finansowo niejednokrotnie przeciwdziałał się energicznie zamierzaniem Wilhelma I. Maska zamordowanego hrabiego pochodziła samo z rodziny Stolberg-Wernigerode i była siostrzenicą nadprzydęta Śląska również hr. Stolberg-Wernigerode. Jak to jest zjawiskiem wśród wszystkich rodzin arystokratycznych, od wieków zawierano tutaj małżeństwa między bliskimi krewnymi.

Ochrony majątek hr. Stolberg-Wernigerode obejmował 6000 morgów gruntu wartości 1.800.000 marek.

Hrabia Stolberg-Wernigerode ożenił się w r. 1900 z Erika hrabianką Selms-Sonnenwalde i miał

z tego małżeństwa pięciu synów i cztery córki. Hrabio Selms-Sonnenwalde był wprawdzie bardzo bogaty, ale cały obrzydliwy ich majątek odziedziczył syn hr. Wilhelm Selms-Sonnenwalde, Erika zaś otrzymała niewielką sumę pieniędzy.

Wedle ostatnich wersji niewyukuszone jest przypuszczenie zastrzeżenie hrabiego przez syna. Brat arystokratyczny zenał, że Fryderyk często wczorazem czyścił broń w tym rykoszecie. To samo miał potwierdzić zarządca dóbr hrabiego. Zakończ zatem możliwość, że podczas czyszczenia broni padł strzał przypadkowy. Zarządca dóbr nie miał się, że po wypadku hr. Fryderyk, wolał do niego na podwórzu. Coś się stało! Jaś co zbroblem. Hrabia Fryderyk należał do tego rodzaju degeneratów jakich wiele spotyka się w domach arystokratycznych z powodu licznych małżeństw w rodzinie.

Towarzysze! Pamiętajcie o funduszu prasowym!

OBYWATEL! LOKATORZY!

W niedzielę 24 marca o godz. 10 przedpołudniem urządzamy w sali teatru przy ul. Rajskiej

Zgromadzenie ludowe

z porządkiem dziennym:

- 1) Protest przeciw podwyżce komornego,
- 2) Sytuacja polityczna — zmiana konstytucji,
- 3) Ustawy samorządowe.

Przemawiają będą poseł Barlicki z Warszawy, poseł Kowalski z Łodzi i poseł Adam Chłokosz z Tarnowa.

TOWARZYSZKI! TOWARZYSZE!

Rząd zamierza nałożyć na lokatorów nowy ciężar przez dalszą podwyżkę komornego.

Ogrozi nam zamach na demokrację przez reakcyjną zmianę konstytucji.

Musimy podnieść kategorycznie żądanie bezzwłoczowego wprowadzenia pięcioprostymotnikowego prawa wyborczego do krakowskiej Rady miejskiej i rozpisania nowych wyborów. Dlatego jawcie się jaknajliczniej!

Krakowski Komitet Okręgowy

Polskiej Partii Socjalistycznej.

Krakowska Rada Związków Zawodowych.

Władomości polityczne

AGITACJA POGROMOWA NA LITWIE

Żydowska agencja telegraficzna donosi z Kowna, że w całym szeregu miast prowincjonalnych kolportowane są w ostatnich dniach antyżydowskie ulotki, nawołujące ludność do urządzania pogromów. W wielu miastach ludność chrześcijańska podległa jest przez agitatorów do terrorystycznych instancji żydowskiej. Społeczeństwo żydowskie domaga się od rządu podjęcia zdecydowanych kroków przeciw podżegaczom. Ułotki kolportowane są przez członków, utworzonej przez obecną rząd narodowej organizacji młodzieży litewskiej.

ROKOWANIA ROSYJSKO - RUMUNSKIE

„Berliner Tagblatt” donosi z Bukaresztu, z powołaniem się na dziennik „Cuvantul”, że pomiędzy ambasadorami sowiecką a posłstwem rumuńskim w Berlinie toczą się obecnie rokowania w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych między Rosją a Rumunią. Jak twierdzi „Berliner Tagblatt” miała być podjęta najpierw stosunki konsularne, nie podjęcie których miałyby nawiązać rokowania o traktat handlowy. „Berliner Tagblatt” podaje jednak te wiadomości z zastrzeżeniem.

SPRAWA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

Bruto Wolff donosi z Białogrodu, że obecną kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych dr. Kumandzi, po powrocie z Dawos, oświadczył się przedstawicielom prasy, iż przedstawiciele Jugosławii, Polski, Czechosłowa, Rumunii i Grecji zbiorą się w początkach kwietnia br. w Paryżu, aby przedyskutować problem mniejszości narodowych. Każde z tych państw przedstawić ma materiały dotyczące położenia mniejszości narodowych w swoich granicach i na podstawie tego materiały ministerstwa „Bireau” opracować ma memoriał, który następnie złożony zostanie Chaimberlinowi.

BISKUPI PRZECIW ROZPOLITYKOWANIU KSIĘŻY

Episkopat katolicki na Stowarzyszenie na posiedzeniu swem w Złotym wypowiedział się przeciw udziałowi duchowieństwa w życiu politycznym, gdyż, jak wykazuje praktyka ostatnich lat, wywiera to ujemny wpływ na zaufanie wiernych do duchowieństwa i podrywa autorytet kościoła. Stowarzyszenie podzieliło się na przeciwników i ich przeciwników — zwadziłyżonych za ponowną węgierskiego (madziarów). A obok tego istnieje cała skala pragnących równych z Czechami praw ale różniących się stopniem opozycyjności wobec Pragi. Już te trzy orientacje stwarzają grunt silski dla księży - polityków, o ile różnią się od swojego obojczyca, a swola politykę chcą opierać na kościele.

Widocznie miałyby istnieć ostre zaręgi, skoro pp. biskupi reflektują swoich podwładnych.

Z SALI SĄDOWEJ

Kraków, 23 marca.

URZĘDNIK IZBY SKARBOWEJ SKAZANY ZA DEUDAUCJĄ NA 5 LAT CIĘŻK. WIEZNIENIA

Przez dwa ubiegłe dni toczyła się w krak. sądzie okr. karnym rozprawa przeciw 38-letniemu Jerzemu Korneckiemu rewidentowi Izby skarbowej w Krakowie oskarżonemu o zbrodnie oszustwa z § 197, 199, 200 i 203, przez co naraził skarbu państwa na stratę 53071 zł.

Wedle aktu oskarżenia w lipcu 1928 nadziedz na ręce dra Grogiera, prezesa Izby skarbowej w Krakowie list niekieskiego Kornbliutha z Brześcia nad Bugiem, w którym tenże żalił się, że mimo przysięgania mu zwrotu nadpłaty podatkowej, nadpłaty tej mimo długości wpływu czasu nie otrzymał.

Przeprowadzone w tej sprawie przez st. refer. rachunkowego I. Skarb. Ludwika Suchitza dochodzenia wykazały, że kwota, którą miał otrzymać przez PKO Kornbliuth nie została przekazana jemu, lecz niekieskiej Józefie Galskiewiczównie. Ponieważ wykaz 7 zw. imienny był sporządzony przez obw. Korneckiego, kontrolora oddziału asygnowanego I. Sk. w Krakowie a nadto wszystkie płacony dotychczas realizacji obrotu wypłaty należały do niego, przeto z tego wynikało, że w danym wypadku dopuszczono się nadziedzy i że dokonał go Kornecki.

Dalsze dochodzenia administracyjno - skarbowe ujawniły, że Kornecki dokonał dalszych jeszcze nadziedzy ze szkoda Skarbu państwa na kwotę 29.857 zł, która to kwota wzrosła następnie o dalszą kwotę 23.214 zł 46 gr. tak, że ostatecznie szkoda skarbu państwa wynosi 53071 zł 48 gr.

Dochodzenia admin. skarbowe jak i Sędziwo sądowe stwierdziły, że obw. Kornecki cieszący się zupełnym zaufaniem swoich przełożonych w kofe-rach, mający opinie dobrego, zdolnego, sumiennego i uczciwego człowieka dokonywał nadziedzy systematycznie.

Kornecki, aby nie budził u osób, które podejmowały w jego próbie ciężkie pieniężne podejrzliwość do źródła pochodzenia tak znacznych sum, przedstawiał fałszywe nietylko, że pieniądże te są to pieniądże komisyjne, lecz nadto, że ma bogatą rodzinę, wille w Worochcie, że wygrywa na loterii i w karty itp. i że na poborach służbowych nie ma zaległości, bo i tak ma z czego żyć.

Ten! Historiami potrafił tak przekonać osoby, z których pomocy korzystał, że one w zupełności mu zaufają, nie podejrzewając go o jakąś nieuczciwość lub nadziedzy i stały się one — choć bezwiednie — pomocnikami w dokonaniu oszustwa.

Za pieniądże, w których posiadanie przyszedł obwiniony w ten nieuczciwy oszukiwany sposób, bawił się Kornecki szeroko w znanych krakowskich lokalach, jak „Pawillon”, „Zakopianka”, „Pod ratuszem” w „Mirazju”, pod „Czarnym kołem”, „Teatralnej”, „Zieniańskiej” i „Oazie”, gdzie lwiął przeciętnie dwa razy w tygodniu i to zwykłe do wyprzedzającego wyprzedzenia z 5 lub 6 osób, w ten niejednokrotnie w towarzyszywie narzeczonej Galskiewiczówny i tancerce, spilił się szampań, likiery i koniaki.

Rachunki, które w tych lokalach płacił Kornecki wynosiły przeciętnie 30 do 50 zł, niejednokrotnie były one bardzo wysokie, dochodziły bowiem nawet do 600 zł na wieczór.

Obwiniony miał zawsze dobrze wyłożonymi pieniędzmi skarbowymi portiel i niejednokrotnie przechwalał się wobec towarzyszywo hulaniem, że ma przy sobie kilka tysięcy złotych.

Ponadto Józefina Galskiewiczówna, która po rozjeździe obwinionego z żoną wzięła obwinionego do siebie na utrzymanie i która ubiera się za Michałina Ziembkisa, infanticid, wobec której występował w charakterze narzeczonego i która przez pewien czas sirmywała i ubierała, kosztowały obwinionego znaczne sumy pieniędzy, co wszystko spowodowało, że wydatki w tak niegodny sposób przez obwinionego skarbowi państwa pieniądże w zupełności się rozszedły, tak, że skarbu państwa nie ma żadnego pokrycia i kwota łączna 53071 jest dla skarbu państwa stratą. W nieustannie dnie rozprawy przesłuchano oskarżonego, który przyznał się do nadziedzy do winy. Wczoraj przesłuchano 22 świadków, którzy zeznali obciążającą dla oskarżonego, poezem przemawiając prok. dr. Müller i obrońca oskarżonego adw. dr. Jan Bader. Trybunał po naradzie wydał wyrok, skazując go Jerzemu Korneckiemu na 5 lat c. włożenia z twardym łożem co dwa tygodnie. Kornecki przysiał wykonywać wnieśli adwokatowi od wysokości kary. Trybunałowi zeznał świadek, s. Liza, wotowali sso. Wator i sso. Warchałowski.

Rozstrzelanie powstańczego generała meksykańskiego

Meksyk, 22 marca (PAT). Przywódca stłumionego powstania w Vera Cruz, generał Aguirre został ujęty w lesie z kilkoma swoimi stronnikami, z których większość straciła życie w jego obronie. Generał Aguirre, podobnie jak jego bracia, zostanie pewnie natychmiast rozstrzelany. Ze źródeł powstańczych dochodzą wiadomości o zajęciu stanu Puebla.

Wiedeń, 22 marca (PAT). Dzienniki wiedeńskie donoszą z Meksyku: Podczas gdy walki na północnym terenie wojennym narazie ustały, przedstawiciele powstańcy wczoraj w nocy pod dowództwem generała Plutarca atak na pozycje wojsk rządowych, znajdujące się na wzgórzach w okolicy miasta Mazatlan (Simolal). Atak nie udał się. Wojska rządowe mimo stosunkowo małej liczebności odparły powstańców, wyrzucając im znaczne straty. Na północnym terenie wojennym został wzięty do niewoli przywódca powstańców generał Aguirre i wkrótce potem rozstrzelany. Generał sędzi na śmierć spokojnie. Na chwilę przed śmiercią zawał do komendanta oddziału szeregowego „Ognia! Jestem żołnierzem i wiem, jak się umierać!”.

Lotnictwo

PIERWSZY CALKOWICZY POLSKI SAMOLOT KOMUNIKACYJNY

Ogłoszone w styczniu br. wyniki konkursu ministerstwa komunikacji na polski płatowiec komunikacyjny przyniosły jedną nagrodę Podolskiej Wytwórni Samolotów za płatowiec PWS 20. Ponieważ firma przystąpiła do realizacji projektu jeszcze przed rozstrzygnięciem konkursu, przeto już w marcu br. mogła wypuścić samolot, który ze względu na konstrukcję krajową i silnik wykonany w Polskich Zakładach Skody może nosić nazwę pierwszego samolotu komunikacyjnego, całkowicie polskiego. Próby w locie, wykonane przez pilota Rutkowskiego, dały nadzwyczaj pomyślne rezultaty. Samolot będzie wystawiony na Powszechny Wystawie Krajowej w Poznaniu. Konstruktor samolotu jest inż. Zbysław Ciolkosz.

„AUTOLOT”

„Polska nie może pozostać w tyle za sąsiadami. Doszliśmy po dziesięciu latach do posiadania wszystkich warunków technicznych rozwoju. Uniezależnienie się wkrótce pod względem konstrukcji”. O to mówi ptk. Ryski, szef depart. aeronautyki, w artykule swym w Nr. 12 „Autołotu”. Dalej sekretarz L. L. Lot. p. Wilczyński zdaje sprawozdanie z dotychczas i rozwoju komunikacji powietrznej w Polsce.

Nr. 12 „Autołotu” jest jednym z czołowych numerów pisma, które w ciągu niepełna roku swego istnienia, zdobyło sobie tysiące zwolenników. W tym samym numerze zamieszczone są artykuły: nestora automobilizmu polskiego p. inż. Minchiera, p. „Automobilizm Polski w 1928 r. w świetle cyfr”, „Turystryka lotnicza”, oraz ptk. Kuleży „Znaczenie transportu samochodowego w „Autołotu” p. L. Vacaneteta. Konieczność popędu rozbudowy krajowego przemysłu samochodowego iśd. Poza artykułami tych wybitnych osobistości ze świata samochodowego - lotniczego, znajdujemy szereg innych ciekawych wiadomości i informacji z tej tak ważnej dziedziny, jaka jest w obecnej chwili — motoryzacja.

Adres redakcji i administracji: Warszawa, Pożnańska 32. Prenumerata kwartalna „Autołotu” 3 zł 50 gr. Konto czekowe w PKO 16940.

Z życia robotniczego

ZALATWIENIE ZATARGU W FABRYCE „MARKO”

Dnia 16 bm. odbyło się zgromadzenie robotników fabryki obuwia „Marko”, na którym omawiano stosunki panujące w tejże fabryce, a mianowicie „Marko” p. L. Vacaneteta. Konieczność popędu rozbudowy krajowego przemysłu samochodowego iśd. Poza artykułami tych wybitnych osobistości ze świata samochodowego - lotniczego, znajdujemy szereg innych ciekawych wiadomości i informacji z tej tak ważnej dziedziny, jaka jest w obecnej chwili — motoryzacja.

KRONIKA

Kraków, 23 marca.

TUR

WIECZORNICA TUR

W sobotę dnia 23 bm. odbędzie się zawsze mile spędzania wieczornica TUR w salach przy ul. Dunajewskiego 5 III p. Wieczornica uroczalona bezdeklamacyjna, monokantów. Początek punktualnie o godz. 7 wieczór. Wstęp i t. d., dla członków TUR 50 groszy.

„ACH TO ZAKOPANE!”

Tryskająca niezwykłym humorem komedia w 3-ach aktach Walewskiego, odegrana będzie po raz ostatni w bieżącym sezonie w niedzielę 24 bm. na deskach Teatru TUR przy ul. Dunajewskiego 5 III p. Ceny: zniżone po 1 zł 50 gr., 1 zł i 50 gr. Bilety wcześniej do nabycia w Sekretariacie TUR. — o o o —

PRZECIW SZTUCE NOWOCZYNISKIEGO. Zamieszczając komunikat teatralny o mającym nastąpić wystawieniu sztuki „konkursowej” Adolfa Nowaczynskiego, „Ozaz” zaopiniuje ten komunikat następująco: „Wczoraj: „Komunikat powiniś jest dość zadziwiający. Dowiadujemy się z niego, że przedmowa miejsca poleciła do druku i teatru wystawienie „Przedwiltma”. Radziliśmy stwierdzić autentyczność tego polecenia, — sadzimy, bowiem, że przedwyszkim należałoby wystawić nagrodzony dramat p. Goethe, — a z „Przedwiltma” poczekać do przyszłego sezonu, zwłaszcza, że ta sztuka wywołala i wywoła bardzo poważne sprzeczki. Narazie ograniczamy się do tych uwag, czekając na urzędowe wyjaśnienie.”.

NIEDZIELNA PRZEDSWIATECZNA. W ostatnią niedzielę przed świętami 24 bm. mogą być wszystkie sędziwy otwarte od godziny 1 popołudniu do 1 wieczorem.

STO LAT MALARSTWA POLSKIEGO. Prace nad przygotowaniem do niezmiennej ciekawej i wielkiej wystawy, otwarcie której nastąpi w Pałacu Sztuki przy placu Szczepańskim dnia 6 kwietnia, postępuje rażno naprzód. Arcydzieła malarswa polskiego nadchodzą już do Pałacu, wielki, ilustrowany katalog już jest w druku. Przeszło tuzista dzieł, nieznaczny prawie zupełnie, gdyż znajdują się w zbiorach prywatnych, zostanie pomieszczonych w salach Pałacu Sztuki, który na ten cel zostanie specjalnie odświęcony. Wystawa ta wzbudziła ogromnie zainteresowanie w całej Polsce, gdyż jest to jedyna i pierwsza w swoim rodzaju ekspozycja zakrojona na taką skalę od czasu uzyskania niepodległości. Kraków będzie mógł szluzie pozostawić i to właśnie w jego cichogodnych murach taka wystawa doszła do skutku. Komitet nie szczędił trudów i kosztów, by całość wypadła okazale. A kosztu są bardzo wielkie, gdyż poza transportem, samo ubezpieczenie tych arcydzieł kosztowało będzie tysiące. Mimo to, akcjonariusze dopłacali będą do akcji tylko 50 groszy od osoby. Wystawa ta zainteresowała się stery decydującej i obiecyła oparcie. Na otwarcie zjeżdżają z Warszawy reprezentanci prasy, oraz delegat wyższych nieczeli.

NIESZCZESLIWY WYPADEK PRZY PRACY. Wczoraj popołudniu wezwano pogotowie ratunkowe do zbrojowni przy ul. Rakowieckiej 22, gdzie 45-letni Leon Dubiel w czasie pracy domni odciągnął palec u swojej roli. Lekarskie pogotowie po opatrzeniu przewiózł ofiarę zawodu do szpitala chirurgicznego.

NAGLE ZASLABNIECIE. Wezwane zostało pogotowie ratunkowe na Plac Nowy do Jułi Krakowie, lat 40, zam. w Prokocimiu, która nagle zaślaba. Po udzieleniu pierwszej pomocy lekarskiej przewieziono niebezpiecznie do szpitala św. Łazarza.

POSILIGNIE SIE na ul. Lwowskiej Janina Zagórska, lat 29, urz. poczt., zam. przy pl. Szczęśliwskim 2, wskutek czego złamała prawą nogę w kostkę. Zazwyczaj w porcie ratunkowe przewieziono ją do szpitala św. Łazarza.

PORZUCONE DZIECKO W POCIĄGU. Znalezione w pociągu osobowym Nr. 1032 pozostawione przez nieznaną kobietę dziecko płci żeńskiej około 5 miesięcy łączące. Dziecko oddano do miejskiego „Złobka”, zaś za matką wdrożono poszukiwania.

ZIĄD KIESZONKOWCÓW. Ładucki Jerzy, lat 24, z Warszawy, Jabloński Edmund, lat 31, z Włodawy, obaj zam. we Włodawie i Polakowski Stanisław, lat 36, z Warszawy i Jan Zambrowski, lat 37, z Warszawy, zostali w mieszkaniu znanego złodzieja kieszonkowego Kedry po zabraniu obronę swych interesów.

uralnym Gósk tak samo teraz, jak dawniej, pozostał miastem niemieckim. W imieniu Gdańska przemawiał prezydent senatu W. M. Sahn, który zastrzegł się, że wystąpiła ona powinna pod żądaniem wyłączać stać się narzędziem politycznym, lecz wzywał narzeczonym do propagandy na rzecz duszy niemieckiej Gdańska. Wolne Miasto nie może wyłączać się z prawną - polityczną struktury, która narzuca została ludności wbrew jej woli, nie może również przeciwstawić się skutkom traktatu, które sformułowały podstawa ukonytuowania się Gdańska, jako samodzielnego Wolnego Miasta. Wobec tego, że negatywny podział przyszedł do Gósk, to polityczny podział przyszedł do Gósk. Sahn utrzymywał niemieckiej odrębności kulturalnej Gdańska i ścisły związek z kulturą całego narodu niemieckiego. Czujemy się - mówił prezydent Sahn - jako forpoczta wielkiej niemieckiej wspólnoty kulturalnej i wielkiej niemieckości.

ŚMIERĆ 5 DZIEWCZĄT PODCZAS SPEKTAKLU. Z Havany donoszą: W jednym z teatrów podmiejskich urządzono żywe obrazy, w czasie których nagle zapadły się suknie młodych dziewcząt, biorących udział w przedstawieniu. 5 z pomiędzy nich poniosło śmierć.

TELEGRAMMY

Kiedy odbędzie się rozprawa przed Trybunałem Stanu?

OPINJA P. SUPIŃSKIEGO

Warszawa, 22 marca. (Tel. wł. „Naprzodu“). Przewodniczący Trybunału Stanu, 1-szy prezes Sądu Najwyższego, p. Leon Supiński, oświadczył przedstawicielowi agencji Polska Informacja Dziennikarska o procesie (przed Trybunałem Stanu) b. min. Gabriela Czechowicza:

"Proces przed Trybunałem Stanu o pociąganie do odpowiedzialności min. Czechowicza będzie się mógł odbyć najwcześniej w początkach maja, wobec konieczności upływu procedury nie przewidzianych terminów: doręczenia aktu oskarżenia, wezwania świadków itd. Ze względu na to, że w sprawie Czechowicza nie ma publicznych wiadomości odpowiedniej sali sądowej, w której odbędzie się w Sadzie Najwyższym. Formalne postępowanie wszczęte zostanie po doręczeniu Trybunału Stanu odpisu uchwał Sejmu w sprawie min. Czechowicza. W przyszłym tygodniu, po dokooptowaniu przez Senat wakujących członków, Trybunał Stanu zwoła pierwsze posiedzenie, na którym odebrana będzie od członków Trybunału rozprawa odszkodowawcza. Wówczas Trybunał rozpocznie formalne urzędowanie."

Nowe przesunięcia w armii

Warszawa, 22 marca (tel. własny „Naprzodu”).
W najbliższych dniach ukaże się „Dziennik Personalny MSWojsk.,” zawierający rozkazy ministra spraw wojskowych w sprawie przesunięć w armii. Do dyspozycji wszystkich DOK, oddanych zostanie około 500 oficerów w randze majora i kilkudziesięciu w randze kapitana.

W związku z domieszczeniem o bliskich przesunięciach na stanowiskach generańskich, krąży w kołach wojskowych wiadomość, że pierwszy wice-minister spraw wojskowych generał Daniel Konarski przejdzie na w najbliższym czasie na emeryturę. Wśród kilku kandydatów na to stanowisko wymieniany jest obecny prezes Najwyższego Sądu Wojskowego dr. Krzemiński.

Obecny zastępca szefa administracji armii, generał brzozy Zarycki, zostanie przeniesiony na stanowisko dowódcy OK w Brześciu nad Bugiem. Generał Trojanowski, dowódca OK Brześć, ma być przeniesiony na stanowisko dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza po zwolnieniu generała Mników, obecnego dowódcy KOP, który odchodzi do generalnego inspektoratu armii.

Oddany do dyspozycji pierwszego wiceministra pułkownik dypl. Włecowski obejmuje naiprawdopodobniej stanowisko zastępcy szefa administracji armii. Wreszcie obiega koła wojskowe wiadomość, że obecny szef gabinetu generałego inspektora sił zbrojnych pułkownik Prystors, przejdzie w najbliższym czasie w t. zw. stan nieczynny.

WYBORY W ANGLII

Londyn, 22 marca (PAT). Agencja Reutersa potwierdza wiadomość, iż ogólne wybory do parlamentu odbędą się w dniu 30 maja br.

Komisje sejmowe i senackie

NOWELIZACJA DEKRETU SADOWEGO

Warszawa, 22 marca (PAT). Senacka komisja prawna pod przewodnictwem prof. Abramowicza i w obecności ministra sprawiedliwości Cęca przystąpiła wczoraj do obrad nad uchwalonym przez Sejm projektem noweli do prawa o ustroju sądów powszechnych. Referent senator Przymusiński na koniecze wprowadzenia poprawek przedłożył projekt, w którym, aby komisja powzięła uchwałę, zapewniającą na najbliższym posiedzeniu Senatowi zmiany w projekcie wspomnianej noweli. Po dyskusji 9 głosami przeciw 4 przyjął komisja wniosek referenta i jednocześnie uchwaliła rezolucję, mającą charakter instrukcji dla referenta przy przekazywaniu tej sprawy. Rezolucja ta brzmi: „Komisja prawna Senatu uważa za wskazane rozpoznać materię, obojętne projektowi, w sprawie którego komisja powzięła uchwałę powszechnych z roku 1928, podobnie jak to uczyniła podkomisja prawna Sejmu, z przedkładem ważności materii, a nie konieczności artykułów 175 i 176 Konstytucji”. Z tych względów komisja postanowiła przystąpić przedwyższym do omówienia materii, dotyczących trybu nominyacyjnego z uwagi na potrzebę osiągnięcia większej sprawności w procedurze oraz do rozważania projektu, wyłączenia nominacji z kompetencji organu wykonawczego. W tym celu komisja przystąpiła do rozważania art. 284 o ustroju sądów powszechnych, art. 284 o ustroju sądów powszechnych, sądu najwyższego i sądów apelacyjnych w związku z artykułem 78, ustęp 2 konstytucji”.

SEJMOWA KOMISJA BUDŻETOWA

Warszawa, 22 marca (PAT). Na wczorajszym popołudniowym posiedzeniu sejmowa komisja budżetowa postanowiła zaproponować na plenum Sejmu przyjęcie następującej uchwały: Sejm wyraża zgodę na przedłożenie sprawozdania o środkach przewidzianych celem umniejszenia umiemnych zjawisk życia gospodarczego i ewentualnego przyzyskania z pomocą grupom ludności, najciężej niemi dotkniętym.

Warszawa, 22 marca (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej sejmu, pod przewodnictwem posła Byrki (BB), poseł Kościalkowski referował wnioski poselskie, w sprawie pomocy dla ludności dotkniętej klęskami żywiołowymi. W rezultacie dyskusji komisja przyjęła rezolucję treści następującej:

[illegible]

Dotknięte skutkami nieurodzajów i klęska głodu **Podkarpacie i Wilenizacja** wymagają jakichś materialnej pomocy w wyżej wymienionych warunkach i ponadto znaczniejszych aniżeli dotychczas udzielonych zapomóg na akcje dożywiania głodnych, zapatrzenia ludności w ziemiaki tak dla szpitali jak dla spożycia, przyznanie wóchni, lub znacznych taryf kolejowych przy przewozie do wymienionych powiatów żywności i paszy, uruchomienie w jaknajwiększym zakresie robót państwowych przy drogach państwowych i melioracji, oraz przy budowie kolei w Druja—Woronowo.

KOMISJA REFORM ROLNYCH

Warszawa, 22 marca (PAT). Komisja reform rolnych pod przewodnictwem piosła Pluty prowadziła dalszą dyskusję szczegółową nad wnioskami „Wyzwolenia” w sprawie uzupełnienia i zmian rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 1 lutego 1928 o zniesieniu służebności w województwach: kieleckim, lubelskim, łódzkim, warszawskim i zachodniej części województwa białostockiego. Po przedyskutowaniu 18 artykułów komisja dalszą rozprawę odroczyła.

KOMISJA ADMINISTRACYJNA

Warszawa 22 marca (PAT). Przed porażkami dziennym dziesiątego posiedzenia **Sejmowej Komisji administracyjnej** przedstawiciel prezydium Rady ministrów prosił o postawienie projektu rządowego, zmieniającego ustawę o państwowej służbie cywilnej, na porządek dzienny. Projekt rządowy przedłuża moc obowiązującą art. 116 o rok. W rezultacie dyskusji, która się nad tą sprawą rozwinęła, komisja uchwaliła przedłożyć termin stabilizacji urzędników i funkcjonariuszów państwowych tylko o **trzy miesiące**. W dalszym ciągu posiedzenia komisja uchwaliła w drugim czytaniu wniosek posła Pukotki w sprawie zmiany gabinetu. Wskazywał on na konieczność zmiany.

Przy następnym punkcie porządku dziennego (sprawozdanie podkomisji administracyjnej w sprawie ustaw samorządowych) referent poseł **Pukotka** zaproponował, aby komisja w drugim i trzecim czytaniu w trybie uproszczonym uchwaliła sprawozdanie podkomisji przedłożyć pełnemu Sejmowi, jako sprawozdanie własne. Przeciwko temu wyszli: poseł **Wojciechowski** (BB) i poseł **Dziurzyński** (N).

Po przemówieniu kilku mówców postanowiono sprawę odroczyć do następnego posiedzenia. Następnie, wobec sprzeciwu tow. posła Pragera trzecie czytanie projektu ustawy, w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy o państwowej służbie cywilnej, odroczone do następnego posiedzenia.

KOMISJA KONSTYTUCYJNA

Warszawa, 22 marca (tel. własny „Naprzodu“). Sejmowa komisja konstytucyjna załatwiła przydział wniosku lewicy w sprawie zmiany konstytucji. Referat przydzielono tow. posłowi Niedziałkowskiemu.

Następnie przystąpiono do dyskusji nad referatem posła **Langera** (Wyzwolenie) w sprawie wolności związków religijnych.

Posel ks. Nowakowski (eidek) zaproponował, by dyskusję odłożyć do czasu przedłożenia przez rząd odpowiedniego projektu ustawowego.

Posel Wrocław (Stronnictwo Chłopskie) zaproponował, by wyznaczyć rządowi prekluzyjny termin sześciomiesięczny dla przedłożenia tego projektu.

Reprezentant rządu, dyrektor departamentu ministerstwa oświaty p. Potocki oświadczył, że termin ten akceptuje, wobec czego dyskusję odłożono.

Następnie łow. poseł dr. Lieberman referował wniosek w sprawie zniesienia ograniczeń wyznaniowych i narodowych, przedkładając konkretny

Wiceminister sprawiedliwości p. Słeczkowski akceptuje podstawowe myśli projektu proponując dwie drobne zmiany.

Po dyskusji w głosowaniu przyjęto cały projekt tów. Liebermana z dwoma poprawkami p. Słeczakowskiego (akceptowanymi przez tów. Liebermana).

SEKCJA ZWŁOK SENATORA

MIKLASZEWSKIEGO ZARZĄDZONA
Warszawa, 22 marca (telefon wł. „Naprzodu”).
W związku z rozmaitymi wersjami krążącymi na
temat śmierci senatora Mikułowskiego, władza
sądowo-śledcza zarządziła sekcję zwłok.

RUCH KOLEJOWY PRAWIE ZUPEŁNIE

NORMALNY

Warszawa, 22 marca (PAT). Według raportów nadeszłych do ministerstwa komunikacji we wszystkich prawie dystryktach kolejowych ruch odbywa się normalnie. W okręgu wileńskim na niektórych odcinkach pracują jeszcze pociągi odśnieżne. W dystrykcie lwowskiej ruch na odcinku Nowy Lwów—Cisna nadal wstrzymywany. Opóźnienia pociągów dochodzą w tym okręgu do 90 minut. W okręgu stanisławowskim dalekobieżne pociągi i pasażerskie kursują z opóźnieniem od 40 do 70 minut.

PROPOZYCJA LITEWSKA

Berlin, 23 marca (PAP). „Berliner Tagblatt” donosi z Kowna, że rząd litewski za pośrednictwem poselstwa polskiego w Berlinie przesłał wczoraj rządowi polskiemu zapowiedziane projekty uregulowania prowizorycznego obrotu handlowego między Polską a Litwą. Propozycje litewskie mają proponować wymiase towarów na podstawie klauzuli największego uprzywilejowania. Bezpośredni obrót towarami poprzez granicę polską i litewską ma być dopuszczalny, jeżeli nie spowoduje wstąpienia do kwestii wileńskiej. Wobec tego proponuje inne punkty graniczne, przez które mógłby się odbywać obrót towarowy. Punktami te byłyby granica litewsko-niemiecka, litewsko-łotewska, oraz droga przez Gdańsk. Klajpede,

SEJM

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu“)

Warszawa, 22 marca.

Tow. poseł Dr Bobrowski złożył mandat

Przed porządkiem dziennym dzisiejszego posiedzenia Sejmu marszałek Daszyński zawiadomił Izbę, że Tow. poseł Dr. Emil Bobrowski złożył mandat poselski.

SPRAWA EMERYTÓW

Następnie przyjęto w III czytaniu nowelę do ustawy emerytalnej wraz z treścią rezolucjami zmierzającymi do zrównania emerytów państw zaliczanych z emerytami polskimi.

TOW. DIAMAND O POŁOŻENIU GOSPODARCZYM POLSKI

Z kulej przystąpił Sejm do dyskusji nad wnioskami w sprawie położenia gospodarczego kraju i konieczności przedsięwzięcia środków zaradczych.

Wnioskami referował Tow. poseł Diamand, którego wypowiedzenia obfitego jako i zwykle w znakomitych momentach polonizacji, wysłuchano z wielkim zainteresowaniem. Mówił, że Now. Diamanda dla braku miejsca podamy w całości w jutrzejszym numerze „Naprzodu“.

PREMIER BARTEL O POŁOŻENIU GOSPODARCZYM POLSKI

Po tow. Diamandzie zabrał głos premier Bartel, wygłaszając dwugodzinne przemówienie tym razem nie z trybuny dla mówców, lecz z miejsca obok urzędującego marszałka. Za premierem ustawiono specjalną tablicę, na której co jakiś czas przy wieszano odpowiednie wykresy, służące jako ilustracja do wywodów premiera. Przemówienie p. Bartela miało charakter wykładu historycznego z doświadczeniami politycznymi i statystyką z uwzględnieniem w tekście. Obszerne wywody premiera miały udowodnić, że żyjemy w okresie poprawy sytuacji gospodarczej w ostatnich dwóch latach.

W chwili zamknięcia numeru (godzina 8 wieczór) przemówienie premiera trwa.

MIĘDZYNARODOWY MECZ PIŁKARSKI W POZNANIU

Wiedni, 22 marca (PAT). Pierwsze zawody o europejski CUP amatorski odebrała się dnia 2 czerwca, ponieważ gołazek węgierski przysłał jako miejsce zawodów Poznań. Pierwsze spotkanie odbędzie się pomiędzy Węgrami i Polską.

POŻAR KINA 114 osób spalonych

Moskwa, 22 marca (PAT). Podczas pożaru, jaki wybuchł w czasie seansu kinematograficznego we wsi Itekolno w gubernii Włodzimierskiej, zginęło 114 osób. Oprócz tego 11 osób zostało ciężko rannych, 6 zaś lekko rannych. Ogień z płonącego filmu przenosił się z niesłychaną szybkością na drewniany budynek, wznosząc panikę wśród obecnych, którzy rzucili się tłumnie ku jednemu wyjściu. Dla przeprowadzenia śledztwa w tej sprawie i udzielenia pomocy poszkodowanym wyznaczona została z ramienia rządu specjalna komisja.

PROCES FASZYSTÓW CZESKICH

Praga, 22 marca (PAT). Sprawa napadu, dokonanego w roku 1928 przez członków organizacji młodzieży faszystowskiej na mieszkające siedzisko wojskowe, który miał rzekomo o siebie aże sprawy Gen. Gady, znalazła się wczoraj ponownie przed państwowym sądem okręgowym w Pradze. Jako oskarżeni stanęli przed trybunałem: Gen. Gady oraz 14 innych członków organizacji faszystowskiej. Proces, wzbudzający wielkie zainteresowanie, wśród tutejszego społeczeństwa, trwa prawie dokładnie kilkanaście dni.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA RADJOWA

Praga, 22 marca (PAT). Międz. konferencja radiowa otwarta została w Pradze 4 kwietnia. W konferencji weźmie udział zarządcy telegrafów 26-ku państw, oraz osiem towarzyszy prywatnych.

CENTRALA NARKOTYKÓW W WIEDNIU

Wiedni, 22 marca (PAT). Na podstawie doniesień jednego z państw bałkańskich policja śledzi centralę sprzedaży kokainy, która znajduje się we Wiedniu. Stwierdzono mianowicie, że we Wiedniu zorganizowana została centrala tranzytowa, która wysyła slangą kokainę i inne podobne narkotyki do Egiptu, Turcji i państw bałkańskich.

ROZRUCHY STUDENCKIE W BULGARII

Sofia, 22 marca (PAT). Grupy studentów, niezadowolone z wyznaczonych przez ustawy o nauczaniu publicznym terminu egzaminów, usiłowały w dniu ogłoszenia urzędzić na placu przed gmachem Sobrania demonstrację. Większość manifestujących rozpraszali się jednak przy pierwszych wezwaniach policji, która przyszyła na miejsce zacięcia. Wobec oporu niektórych studentów, policja dała salwę w powietrze, co skłoniło resztę manifestantów do opuszczenia placu. Dokonano kilku aresztowań. Większość jednak aresztowanych odczekała wolność jeszcze tego samego dnia, gdyż władze uznały manifestację za nie mającą znaczenia.

FRANCUSCY PRZYJACIELE POLSKI

Dijon, 22 marca (PAT). Obradujący na kongres stronnictwa demokratycznego, przy udziale 380 delegatów z całej Francji, na wniosek dra Baro, byłego mera w Angers, czynnego członka stowarzyszenia przyjaciół Polski, uchwalili wysłanie następującego adresu: Kongres stronnictwa demokratycznego przed zamknięciem obrad się serdecznie podziwiania Rządy Polskiej z okazji 10-lecia jej wstąpienia. Pomiędzy, że Polska jest jedynym krajem w Europie, który nie sprządził gdy swoich dzieł dla zwycięstwa, a w szczególności dla obrony Francji w każdej chwili, gdy była zagrożona, kongres wierzy, że losy tych dwóch wielkich demokracji o kulturze lańskie, są ściśle związane ze sobą celem obrony pokoju światowego oraz odrodzenia gospodarczego Europy.

PRZED POGRZEBEM MARSZAŁKA FOCHA

Paryz, 22 marca (PAT). Trumna ze zwłokami marszałka Focha przeniesiona została wczoraj do podziemi katedry Notre Dame, gdzie jutro oprawione zostanie nabożeństwo żałobne, po czym nastąpi pochowanie zwłok w pałacu Inwalidów. W pogrzebie weźmie udział oddziały wojskowe belgijskie, włoskie, angielskie, czeskosłowackie, Maroko: Cawigia (Włochy), Palmer i Wilse (Anglia), admirałowie angielscy: Nommys i Haggard oraz delegacja izby deputowanych i senatu belgijskiego. Flagi na kmaczach publiczne są, jak i w Belgii. Rodzina marszałka Focha ogłosiła oświadczenie, aby nie przysłać żałobników ani wieniec. Na posiedzeniu senatu przewodniczący Demer wygłosił przemówienie, poświęcone zmarłemu, po czym na znak żałoby zarządził przerwę w posiedzeniu na przeciąg 1 godziny. Po wznowieniu posiedzenia uchwalono kredyt na pogrzeb marszałka.

O godzinie 16 eskadra samolotów krążyła nad domem marszałka, opuszczając obryzanie kule, jakby wieniec. Jedynym ostatnim hołdem lotnictwa wojska armii niemieckiej był samolot.

O godzinie 1725 król Albert i królowa w uniformie generała francuskiego złożyli hołd przed domem zmarłego, po czym po wyrażeniu kondoleńcy z rodzinie, udali się do pałacu eleńskiego dla złożenia kondoleńcy prezydentowi Dommierce.

STRAJK GENERALNY W BELGIJSKIM PRZEMYSLE SZKLANYM

Brussels, 22 marca (PAT). Robotnicy przemysłu szklanego w Borsingelu oraz w prowincji Liège odrzucił postanowienie komisji pojednawczej, o zdecydowali przyłączyć się do robotników z innych obszarów przemysłu szklanego. Belgijscy robotnicy hul szklanych przystąpił z dniem 18 bm. do strajku generalnego, który rozciąga się na 29 zakładów i około 6000 strajkujących.

RUCH STRAJKOWY W INDIACH

Bombay, 22 marca (PAT). Strajk obiał 12 przedm. Zastąpił się on w związku z aresztowaniami wśród komunistów, którzy należeli w miejscowościach, położonych na tak wielkiej odległości od siebie, jak Poona, Kalkuta, Dacca, Allahabad, Lucknow. Policja przeprowadziła w Bengali szereg rewizji i dokonała wielu nowych aresztowań.

New Delhi, 22 marca (PAT). Akcja rządowa jest szeroko komentowana przez zgromadzenie przedstawicieli, które na swym najróżniejszym posiedzeniu na podjęcie sprawy dokonywanych obecnie aresztowań i rewizji.

WYBUCH W KOPALNI

New York, 22 marca (PAT). W Panamas (Pensylwania) nastąpił wybuch w kopalni, przyczynił 300 górników zostało zaszklanych. Brak ratownicze zostały dostatek do wnętrza kopalni.

OLBRZYMI WYLEW MISSISSIPPI

New York, 22 marca (PAT). Wład nadbrzeżny nad rzeką Mississippi został przerwany o 6 mil od Quincy. Niemal 20 tysięcy odrzucających ogrodów zostało zalanych wodą. Szkody są olbrzymie.

ROZRUCHY KOMUNISTYCZNE W CHINACH

Kanton, 22 marca (PAT). W Kan Czou otrzymał telegram od pewnego biskupa, zawiadający, że w południowej części prowincji Kiang Si i w szeregu miejscowości rozpoczęły się ruchy komunistyczne. Wiele domów w dzielnicy misyjnej w Mean Fa zostało spalonych, a misjonarze zmuszeni byli ratować się ucieczką. Miejscowy władca wojska chińskich oświadczył, że nie może zapewnić ochrony życia i własności prywatnej i zażądał nadania posiłków. Biskup prosi o pomoc w związku z zagrożeniem niebezpieczeństwem, jednakże mao jest prawdopodobnie, aby władze katolickie przysłały tam swe oddziały wojskowe.

Pariz, 22 marca (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu Izby w czasie ogólnego dyskusji odrzucono 342 głosami przeciw 233 głosom socialistów, domagających się skreślenia kredytów dla oddziałów okupacyjnych w Chinach, przeciwko którym Poincaré postawił kwestię zaufania.

Moskwa, 22 marca (PAT). Prasa sowiecka, opierając się na źródłach japońskich, przewiduje wybuch nowej wojny domowej w Chinach między rządem nankińskim a feudalnymi generałami, zaimakującymi środkową i południową część Chin. Zdaniem nastąpi pierwsza wojna, a druga wojna w Chinach stoi w związku z naręceniem istniejącym między Ameryką z jednej, a Anglią i Japonią z drugiej strony. Ameryka, która wyraźnie popiera rząd nankiński, zaproponowała mu ostatnio pożyczkę, do której zrealizowania, jakoby nie chcą dopuścić Anglia i Japonia. Oba to państwa mają dążyć do wywołania wojny domowej w Chinach.

Wiedeń, 22 marca (PAT). Z Pekinu donoszą: Urzędowa agencja chińska przynosi wiadomość z kwatery głównej gen. Czang Kai Czeka, że na obywateli nankińskich o 60 dni odroczyli wysłanie Hanku. Władze nankińskie starają się w Chinach stoi w związku z naręceniem istniejącym między Ameryką z jednej, a Anglią i Japonią z drugiej strony. Ameryka, która wyraźnie popiera rząd nankiński, zaproponowała mu ostatnio pożyczkę, do której zrealizowania, jakoby nie chcą dopuścić Anglia i Japonia. Oba to państwa mają dążyć do wywołania wojny domowej w Chinach.

ZWYCIEŚTWA POWSTAŃCÓW W MEKSYKU

Wiedeń, 22 marca (PAT). Dzienniki donoszą z Meksyku, że generał Musieles, który kierował operacjami wojennymi wojsk rządowych przeciwko rebeliantom, nie stronił od postawienia. Królowi walczyli powstali się powstańcy odnowa na wszystkich frontach zwycięstwa. General Garfille zwrócił się do ministerstwa wojsk telegraficznie z prośbą o przysłanie posiłków, ponieważ powstańcy posuwają się ciągle naprzód.

Wiedeń, 22 marca (PAT). „Associated Press“ donosi z Meksyku: Rząd meksykański przynajmniej, że kontrofensywa powstałców zagraża miastu Mazatlan. Nadeszły także i inne niepokojące wiadomości o ruchach powstańców. Między innymi donoszą, że powstańcy usiłują obciąć armię Gaitana w pobliżu miasta Durango. Ponadto przetrzymany powstańcy atak na miasto graniczne Naco w Sonora. Zastępcę ministra wojsk ogłosił, że wysłał natychmiast 6 tysięcy żołnierzy z Torreónu do Mazatlanu. Rząd sądzi, że generał Carlilo oprze się powstańcom aż do nadejścia posiłków. Powstańcy twierdzą, że zdobyli miejscowości położone w odległości 100 mil na południe od Mazatlanu.

New York, 22 marca (PAT). „New York Times“ donosi, iż skarb amerykański na powołanie powołania przysłał z pomocą. Rząd meksykański, udzielając urzędnikom obcym na pograniczu polecenie przesłania przewozić złota, dostarczonego przez powstańców, które zdaniem meksykańskich urzędników związkowych zostało jakoby skradzione w bankach rozmatanych miast meksykańskich.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

Kraków, 23 marca.

WOJEWÓDZKI KOMITET POWODZIOWY W KRAKOWIE uchwalił wysłanie i parostanku Żegluga Polskiej z Krakowa w kierunku w dół rzeki aż do Szczucina, który to parostatek ma zabrać ze sobą i patrol mierzniarski, i patrol sanitarny, 2 kuchnie polowe, jednego radiotelefonistę. Ponadto z władz cywilnych zadobrze parostatek: technika Rzeszowskiego z Dyrekcji Dróg Wodnych, który otrzymał polecenie odwożących statek w dół rzeki, a w miarę uwolnienia rzeki z ków do Szczucina, delegata Czerwonego Krzyża (absolutnie medyczny), dwóch akademików z Tow. Wioślarskiego i funkcjonariusza policji. Po wyższy statek będzie zaopatrzony w radiodobiernik, aby zalogą mogła odbierać biuletyny nadawane przez Stację radiową. Parostatek odchodzi dzisiaj o godz. 14 w dół rzeki.

Przegląd gospodarczy

OBRAZY DELEGATÓW STU KAS Oszczędności STWIERDZIŁY WSPIANIE ROZWOJU TYCH INSTYTUCYJ

W dniu 17 r. m. w południe odbyły się w lwowskiej salie ratuszowej obrady delegatów Kas Oszczędności, należących do Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie. W zjeździe wzięli udział między innymi w zastępstwie ministra spraw wewnętrznych radca ministerialny Lenartowicz, wicewoda Gólcowski, prezes Czerwinski, zastępcy wicewoda krakowskiego i stanisławowskiego, komisarz miasta Nadolski, zastępcy prezesów Banku Gospodarstwa Krajowego, Banku Polskiego i Banku Rolnego, przedstawiciele Izby Skarbowej, innych Związków Kas Oszczędności, Izby Handlowej itd.

Obrady zgalił prezes dr. Uhma, wnosząc o krząć na cześć Rzeczypospolitej. Przewodniczący Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego, Przewodniczącym Zjazdu wybrano dyr. Dobrowolskiego z Krakowa, a jego zastępcą p. dra Bończaka ze Lwowa. Referat o propagandzie idei oszczędności wygłosił p. Złohrowski, zaś o stosunku banków państwowych i Banku Polskiego do komunalnych Kas Oszczędności p. Kulpiński. Prezes dr. Uhma złożył ciekawą sprawozdanie z działalności wydziału Związku, do którego należy 100 kas powiatowych i komunalnych. Sprawozdanie przyjęło i wyrażono zarządowi uznanie. Uzupełniając wybórcom do wydziału zamknięto obrady, poczem odbył się wspólny obiad.

Z TARGU PIATKOWEGO W KRAKOWIE

Na piątkowym targu placowa: mięso zbierane 1 ltr 35—40 gr., mięso niebież. 50—55 gr., śmietanka słodka 1 ltr 70—75 gr., śmietanka kwaśna 1'60—2'20 zł, ser żywy 1 kg. 1'60—1'80 zł, masło zwoz. 1 kg. 6'80—7 zł, masło deserowe 1 kg. 7'60—8 zł, jaja świeże szluka 18—20 gr., jaja kopa 10'70—11'50 zł, kury set. 5—10 zł, zesz. 12—16 zł, indyki 25—28 zł, indyki 20—24 zł, jabłka komp. 1 kg. 1'20—1'60 zł, jabłka stoł. 1 kg. 1'80—2'40 zł, karm. żywy 1 kg. 7'50 zł, ltr 6—7 zł, sadzacz żywy 9—10 zł, sadzacz mroźny 7 zł, okół 4—5 zł, leszcz 10—12 zł, świnka 10 zł, ziemniaki 100 kg. 11—13 zł, buraki 1 kg. 20—25 gr., marchew 1 kg. 35—45 gr., cebula 1 kg. 0'80—1 zł, pietruszka 1 kg. 0'85—1 zł, szpinak 1 kg. 1'80—2'20 zł, seler 1 kg. 1'10—1'30 zł, włoszczyzna 1 kg. 70—80 groszy.

BANKRUCTWA NA LITWIE

Berlin, 23 marca (PAT). „Berliner Tagblatt” donosi, że włoski przedstawiciel dyplomatyczny na Litwie wystosował do rządu litewskiego notę, wskazującą na ciężkie straty, jakie poniosł przemysł włoski przy ostatnich bankructwach litewskich przedsiębiorstw wółkiewskich. Nota włoska podnosi, że ustawy litewskie niedostatecznie bronią wierzycieli i proszą o zmianę tych ustaw w kierunku rozszerzenia ochrony wierzycieli.

Związki i zgromadzenia

WALNE ZGROMADZENIE Oddziału TUR KRAKÓW odbędzie się w niedzielę 24 marca o godz. 11:30 rano w lokalu TUR (Dunajewskiego 5 III. piętro). W razie braku kompletu w oznaczonym terminie walne zgromadzenie odbędzie się o godz. 12 przedpoł. bez względu na ilość członków. Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie prezesa i odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia. 2) Sprawozdanie skarbnika i komisji rewizyjnej. 3) Wybory całego zarządu w myśl uchwały Wydziału TUR. 4) Wnioski.

Za Wydział TUR:

Teodor Kluczkowski, Wincenty Korolowicz, wiceprezes, sekretarz, Wiesław Wohmut, prezes.

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW KOMUNALNYCH I INSTYTUCYJ UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ Oddziału I. W KRAKOWIE odbędzie się w niedzielę 24 marca o godz. 9:30 przedpołudniem w salę związków zawodowych, ul. Dunajewskiego 5 II p. Oficyna z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego. 2) Protokół z 31 sprawozdanie z działalności, kasowej i komisji rewizyjnej. 3) Wybór zarządu oddziału, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńskiego. 4) Wybór delegatów na konferencję okręgową. 5) Wnioski. W razie braku kompletu odbędzie się drugie walne zgromadzenie o godz. 10 z tym samym porządkiem dziennym i podjęcie uchwały bez względu na ilość obecnych będą obowiązujące.

KURSY STENOGRAFYJ POLSKIEJ i NIE-MIECKIEJ urzędu Związek zawodowy pracowników umysłowych (Kraków Stawowska 6 I p.). Zgłoszenia przyjmują sekretariat Związku codziennie między godz. 7 a 9 wieczorem.

KONFERENCJA PPS. ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH i TUR W JAWORZNIE odbędzie się w niedzielę 24 marca o godzinie 10 rano w Domu Robotniczym. Na konferencję przybędzie rezydent z Krakowa.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Cień” (premiera — nowość). Niedziela popoł.: „Krakowicy i Górale” (ceny zmienne); wieczór: „Cień”.

Poniedziałek: „Niespodzianka” (przedst. popularne — ceny zmienne).

TEATR REWJOWY „GONG”

Codziennie: Rewja „Wyrwicz w Gongu”.

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek gł. A—B 39. Początek o godz. 7 wieczór) Poniedziałek: Antonina Sokolusz (Warszawa): „Lenora” Kadema-Bandowskiego.

KINOTEATRY

Rapalcia: „Ramona”. Corso: „Izzyzko namietność” (Dolores del Rio). Dom żołnierza: „My pierwsza brygada”. Nowości: „Chora z urojenia” (Bebe Daniels). Promień: „Chicago”. Szklak: „Grobownic wielkiej miłości”. Uciech: „Kobieta na torbach”. Wanda: „Doniec cesarski”. Warszawa: „Podróż poślubna z teściową”.

RADJO KRAKOWSKIE

Sobota 23 marca

11:56: Sygnał czasu, hełm i wierz. Marijskiej, komunikat lotnisko-meteorologiczny. 12:10: Koncert z płyt gramofonowych. 13:00: Komunikat radiowy i notowania krakowskiej giełdy zbożowej. 14:50: Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy. 15:10: Odczyt dla matematyków. 17:00: Odczyt: „Znaczenie zmiennych gospodarczych dla usprawnienia gospodarstwa wólkowskiego”, inż. Jan Sendel 17:25: Odczyt: „O 1. zw. kalendarz imion słowiańskich” — wygłoszono dr. W. Tazyski. 17:55: Audycja dla dzieci „Wioszcza Jank”. 18:50: Rozmowa i komunikat. 19:10: Odczyt: „Racjonalna gra” — wygłoszono dr. W. Czechowicz, dyr. loterii 19:56: Sygnał czasu z obserwatorium astronomicznego z Warszawy. 20:00: Hełm z wierz. Marijskiej. 20:05: Przegląd polityki zagranicznej ubiegłego tygodnia — wygłoszono dr. Jan Regul, wiceprezesa Uniwersytetu Jagiellońskiego. 20:30: Opereta z Warszawy: „Makabejski wyłazni” — Offenhauz. 22:00: PAT: Komunikaty z Warszawy. 22:30: 23:30: Muzyka taneczna ze sal młodości hotelu „Bristol” z Warszawy.

Ważne dla PP. Chirurów i Ginekologów!

Według wszelkich wskazań lewarskich robie odoskonalone a zarazem do obecnej metody zastosowane

pasy pooperacyjne
pasy na ciążę
pasy poporodowe
pasy rupturowe
pasy gumowe modne
paski menstruacyjne
paski z podwiązkami

oraz gorsety dla ułomnych i wszelkiego rodzaju napierśniki do balowych toalet i napierśniki do karmienia. Zamówienia przejeżdżonych wykonywam w ciągu 2 godzin.

Franciszka Haeckerowa
Kraków, Rynek gł. 1. 30.

Rutynowana nauczycielka

z wyższym wykształceniem udziela lekcji w zakresie szkół powsz. na bardzo przystępnych warunkach. Specjalistka jeż. niem. — chętnie przyśle lub zajęcie w godz. pop. — konwersacja języka niem. — lektorki — lub jukiś. biurowe. Zgłoszenia: W. Br., ul. Prądnicka 76 b Nr. mieszkała 10.

Rada Nadzorcza Akcyjnego Banku Hipotecznego

w myśl §§ 54, 56 i 57 statutu
zawiadamia, że

61. ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZY

odbędzie się we Lwowie
w poniedziałek 25 marca 1929 r.
o godzinie 10-tej rano.

Przedmioty obrad:

- 1) Sprawozdanie z obrotów banku za r. 1928.
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków i powzięcie dotyczącej uchwały.
- 3) Wybór do Rady Nadzorczej (§ 36).

Termin zgłoszeń akcyj. celem wzięcia udziału w tym zgromadzeniu upływa 11 marca 1929.

Lwów, dnia 16 lutego 1929.

RADA NADZORCZA.

Już nadeszły modele wiosenne i letnie

J. i S. EMMER
Kraków, Florjańska 43, front, tel. 42-11.

Ubiór męski, ubiór damski, ruro, suknie, materiały, tońna, dziecięca, trykotaż oraz ubiory, ubiory górskie i na mior.

BAROZO DOBRODNE WARUNKI.

„KAFEL”

Spółdzielnia

Kraków, ulica Towarowa 4
Wykonuje wszelkie roboty kafarskie solidnie, fachowo, po cenach umiarkowanych.

Kursy samochodowo-motocyklowe

ST. SZYBOWICZ, Kraków, Arjańska 1. Ważne dla zamierzających! Przedstawiamy najnowsze zdobycze techniczne, czas trwania naki ograniczony do sześciu tygodni. — Przed wstąpieniem zwiedzanie naszego urządzenia szkolnego. — Wpisy i informacje codziennie.